

TALOUSARVIOALOITE 62/2005 vp

Määrärahan osoittaminen yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin

Eduskunnalle

Perustamishankkeita ovat uudet tai saneerattavat kirjastotilat ja kirjastoautot. Vuonna 2006 on varattu esitettyä pienempi 4 miljoonan euron määräraha, joka kuitenkin riittää vain rakenteilla olevaan Turun kaupungin kirjastoon ja kahden kirjastoauton hankintaan (tai vaihtoehtoisesti yhden pienemmän kirjaston perustamiseen).

Valtion talousarvioon sisältyvä erillinen valtionosuus kirjastojen perustamishankkeisiin on välttämätön kirjastorakennusten ja kirjastoautojen uusimiseksi. Kunnilla ei ole yksin mahdollisuutta rahoittaa hankkeita. Kunnat ovat voineet ajoissa suunnitella hankkeitaan, kun valtio on varautunut talousarviossa valtionosuuksiin, jotka ovat enimmillään olleet 25—50 prosenttia kokonaiskuluista.

Kirjastolaitoksen uudistaminen on yhteiskunnalle äärettömän halpa tapa ehkäistä syrjäytymistä sekä tukea kansalaisten hyvinvointia ja elinikäistä oppimista. Kirjastot ovat myös luovuuden tiloja, joissa kansalaisilla on mahdollisuus kohdata toisiaan ja saada virikkeitä niin kirjoista kuin digitaalisesta materiaalistakin. Erityisesti kirjastojen merkitys luovuuden tiloina tulee tulevaisuudessa korostumaan.

Tietoyhteiskunta, uudet digitaaliset materiaalit ja kirjastojen käytön jatkuva kasvu asettavat uusia haasteita kirjastoille ei ainoastaan tiloina, jotka ovat lähellä kansalaisia ja avoimia kaikille, vaan myös tiloina, jotka johdattavat ihmisiä uuden kulttuurin ja sivistyksen pariin. Kirjastojen ja kirjastoautojen uusiminen on siten ratkaisevaa Suomen tulevaisuudelle.

Valtion talousarviossa on myös normaalisti määritetty perusparantamishankkeiden laajuudet tuleville vuosille. Nyt näitä laajuuksia ei ole määritetty lainkaan vuoden 2006 jälkeisille hankkeille. Tarve vuodessa on noin 10 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 29.90.34 lisäyksenä 2 000 000 euroa kirjastojen perusparantamiskustannuksiin ja lisää momentin perusteluihin maininnan tulevien vuosien perustamishankkeisiin tarvittavista valtionosuuksista.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Tarja Cronberg /vihr